

## I. Sessió inaugural

Dimecres 24 d'octubre de 2011, a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC (carer del Carme, 47, 08001 Barcelona) es va inaugurar el curs 2011-2012 amb una conferència del Dr. Flocel Sabaté i Curull, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida, que va ésser presentada per la Dra. Francesca Español, Presidenta de l'entitat.

En la nova etapa d'Amics de l'Art Romànic, la conferència inaugural, segons va apuntar la Dra. Francesca Español en la presentació, té la intenció de reconèixer una iniciativa recent sobre la divulgació de l'art medieval català. El tema de la conferència inaugural d'enguany tingué com a títol «*Història de l'art medieval: noves vies per a la recerca i la divulgació*». La conferència del Dr. Flocel Sabaté va incidir al voltant de l'experiència del passat estiu de convocar l'*International Medieval Meeting* per part de la Universitat de Lleida.

L'èxit d'aquesta experiència ha portat a convocar una segona trobada entre el 26 i el 29 de juny de 2012. Aquest nou *International Medieval Meeting* es veurà articulat en sis congressos que se centraran en diversos aspectes clau de la història medieval, la història de l'art, l'arqueologia, la literatura i el llenguatge. S'espera que especialistes en una àmplia gamma d'aspectes d'Estudis Medievals presentaran la seva investigació en aquesta reunió, mentre que altres seran ofertes en sessions, ponències individuals i cartells que recolliran els diferents aspectes de la recerca en la història de l'edat mitjana. També es preveuen sessions dedicades a la promoció i gestió de la investigació, l'aplicació de noves tecnologies en les Humanitats i la promoció del patrimoni històric. A més, hi haurà presentacions importants en relació amb la publicació i difusió de la investigació en història medieval.



El Dr. Flocel Sabaté, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida i la Dra. Francesca Español, Presidenta d'AAR.



El Dr. Flocel Sabaté, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida.

## II. Celebració del XXV Cicle de Conferències

Al llarg dels mesos de gener i febrer de 2012, Amics de l'Art Romànic va organitzar el XXV Cicle de Conferències sobre *Els jueus a Catalunya*, amb un gran èxit d'assistència. L'objectiu era l'anàlisi de la comunitat jueva en el període medieval des de diverses perspectives. Es va iniciar el 30 de gener amb la conferència «Els jueus dins el context català dels segles XIV i XV» a càrrec del Sr. Jaume Riera i Sans, antic facultatiu de l'ACA. El 6 de febrer la sessió va anar a càrrec de la professora Isabel Escandell Proust, de la UIB, que va tractar sobre «L'èxode del poble jueu relatat i pintat a la Haggadah d'or». El 13 de febrer, la Dra. Francesca Español, presidenta d'AAR i professora de la UB, va analitzar la «Iconografia antisemita» i el cicle es va cloure el 20 de febrer amb una presentació sobre «La vida quotidiana del Call de Barcelona» a càrrec de la Sra. Victòria Mora, tècnica superior del MUHBA i responsable del Centre d'Interpretació del Call (CIC). Com a darrera activitat, el dissabte dia 25 de febrer, es va fer un recorregut per aquest barri barceloní.



El Sr. Jaume Riera i Sans, antic facultatiu de l'ACA, presentat per la Dra. Francesca Español.



La professora Isabel Escandell Proust, de la UIB.



La Dra. Francesca Español, presidenta d'AAR i professora de la UB, va analitzar la «Iconografia antisemita».



La Sra. Victòria Mora, tècnica superior del MUHBA i responsable del Centre d'Interpretació del Call (CIC).

### III. Conferències: Romànic a l'abast — Gòtic a l'abast

Durant el curs es van anar oferint diverses conferències elaborades pels membres de la Junta d'AAR amb una clara finalitat divulgadora dels estils centrals de l'edat mitjana, el romànic i el gòtic, amb la voluntat d'apropar el gran públic a aquestes sensibilitats artístiques. Totes les sessions es van desenvolupar a la sala Pere i Joan Coromines de l'IEC (carrer del Carme 47, de Barcelona). Els temes foren els següents:

14 de novembre de 2011

Dr. Joaquim Graupera: «Josep Puig i Cadafalch: les arrels d'un home de la Renaixença».

21 de novembre de 2011

Dr. Francesc Fité: «Josep Puig i Cadafalch i Sant Pere d'Àger».

19 de desembre de 2011

Dra. Francesca Español: «L'escenari litúrgic de la catedral de Girona: un patrimoni moble desmantellat?»

23 de gener de 2011

Dr. Joan Valero: «El llinatge dels Cabrera i la promoció artística de la Catalunya baixmedieval».

26 de març de 2012

Sra. Rosa Maria Martín: «La comtessa Guisla de Cerdanya».



Dr. Joan Valero Molina.



Dra. Francesca Español.



Dr. Joaquim Graupera.



Sra. Rosa Maria Martín.

#### IV. Sessions de Treball de camp : visites

També s'han dut a terme quatre sessions de treball de camp (visites), una d'elles formava part del XXV Cicle de Conferències sobre *Els jueus a Catalunya*. Els llocs visitats van ser:

13 de novembre de 2011

«Visita comentada a Santa Coloma de Queralt i Conesa», a càrrec de la Dra. Francesca Español.

28 de gener de 2012

«Visita comentada al MNAC», a càrrec de la Dra. Francesca Español i del Dr. Joaquim Graupera.



Visita comentada a Santa Coloma de Queralt i Conesa.



Visita comentada al MNAC.

25 de febrer de 2012

«Visita comentada pel Call de Barcelona», a càrrec dels responsables del Centre d'Interpretació del Call.

28 d'abril de 2012

«Visita comentada a l'exposició *Catalunya 1400. El gòtic internacional*», a càrrec de la Dra. Francesca Español, el Dr. Joan Valero i la Sra. Rosa M. Martín.

### V. III Trobada d'associacions «Amics de l'Art Romànic» de Catalunya

Dissabte 24 de març de 2012 va tenir lloc la III Trobada dels Amics de l'Art Romànic de Catalunya. Hi van participar les entitats de Barcelona, Berguedà, Bages, Sabadell i la secció Arts de l'Institut d'Estudis Penedesencs, reunint un total de 135 persones.

La visita es va iniciar amb un parlament del President dels Amics de l'Art Romànic de Sabadell, Sr. Lluís Fernández, com a organitzador de la trobada d'enguany. Després de separar-nos en grups més petits, van començar les activitats amb la visita comentada al monestir de Sant Cugat del Vallès, a la població medieval i al museu del monestir. Aquesta part de les activitats fou conduïda per monitors del Museu de Sant Cugat.

Després de dinar es visità l'església romànica de Santa Maria de Barberà. Els comentaris sobre l'arquitectura de l'edifici van ser realitzats per l'arquitecte Josep Maria Massagué (AAR de Sabadell) i l'explicació de les pintures murals estigué a càrrec de la Dra. Francesca Español (AAR de Barcelona).

La trobada es va cloure amb el parlament dels presidents de les entitats participants i els Amics de l'Art Romànic del Bages es van oferir a organitzar la trobada del proper any.



Trobada al mnestir de Sant Cugat del Vallès.



Sr. Lluís Fernández (AAR Sabadell); Dra. Francesca Español (AAR-IEC), Sr. Joan Badia (AAR-Bages).

## VI. Sessions de Treball de camp: viatges

La bona acollida d'aquestes activitats en els cursos passat ens ha empès a pensar en la seva continuïtat. En aquest curs s'han consolidat aquests tipus de viatges d'una durada superior a una jornada i s'han mantingut les dates de les vacances de Pasqua i la sortida-cloenda del curs amb una excursió de cap de setmana.

Els viatges programats van ser:

Dilluns 2 a dijous 5 d'abril de 2012: Viatge a França

Es van visitar importants monuments, museus i poblacions d'origen medieval del sud de França: Bayonne (catedral), Oloron Sainte-Marie (catedral, església de la Santa Creu), Morlaàs (església de Santa Fe), Valcabrère (església de Sant Just), Sant Bertran de Comenge (catedral i claustre). Els responsables dels comentaris van ser la Dra. Francesca Español i el Dr. Francesc Fité.



Sant Bertran de Comenge.



Foto de grup al claustre de la catedral de Bayonne.



Oloron Sainte-Marie.



Morlaàs.

Dissabte 2–diumenge 3 de juny de 2012: Sortida clausura del curs 2011-2012: *Monuments dels Ports, el Matarranya i la Terra Alta (Morella, Vall-de-roures, Horta de Sant Joan)*

Llocs visitats: església de Santa Maria (segles XIV-XV), convent de Sant Francesc, recorregut per Morella i visita del recinte emmurallat. Vall-de-roures: visita de l'església de Santa Maria (segles XIV-XV) i del palau gòtic contigu, erigit entre els anys 1390-1456 i finalment Horta de Sant Joan: visita de l'església parroquial gòtica.



Santa Maria de Morella.



Església parroquial de Vall-de-roures.

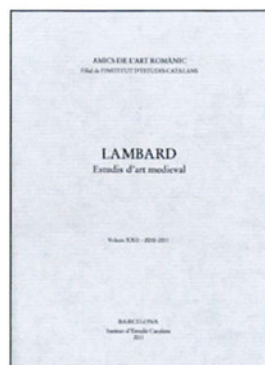
## VII. Publicacions

Dilluns 23 de maig de 2011

Presentació del XXII volum de la revista *Lambard. Estudis d'art medieval*, a càrrec del President del Gremi d'Antiquaris de Catalunya, Sr. Carles Xarrié Sánchez.

*Lambard: Estudis d'Art Medieval*. [Barcelona: Institut d'Estudis Catalans], vol. XXII (2010-2011)

La revista, que segueix el format dels volums precedents, presenta en primer lloc una sèrie d'articles amb el tema monogràfic "La descoberta del món medieval al segle XIX". Aquests treballs mostren les conclusions de les diferents conferències realitzades sota aquest títol durant el curs passat. Els autors d'aquest apartat són



Portada *Lambard* XXII.

- Alberto Velasco González: *L'Exposició Retrospectiva de Barcelona de 1867 i els inicis del col·leccionisme de pintura gòtica a Catalunya*
- Vicente de la Fuente Bermúdez: *Del altar a la vitrina. El coleccionismo del arte románico*
- Sebastià Sánchez Sauleda: *Col·leccionisme, art i reminiscències medievals: Charles Deering i el Palau Maricel de Sitges*
- Joaquim Graupera i Graupera: *Col·leccionisme privat i patrimoni local. La fundació del Museu de Mataró (1894)*
- Francesc Fité i Llevot: *Puig i Cadafalch i la primera intervenció a Sant Pere d'Àger (1922-1923)*

En una segona part de la revista s'editen articles de temes diversos sota l'epígraf de "Miscel·lània":

- Francesca Español i Bertran: *L'art al servei de Jaume II: els mausoleus dinàstics i el claustre de Santes Creus portaveus àulics*
- Rosa Maria Martín i Ros: *Les capes del Cardenal Albornoiz i del Bisbe Bellera: una mateixa lectura iconogràfica per a dos moments del brodat anglès del segle XIV.*

Clouen el volum la composició de la Mesa i les memòries de les activitats de l'entitat en el darrer curs 2010-2011.

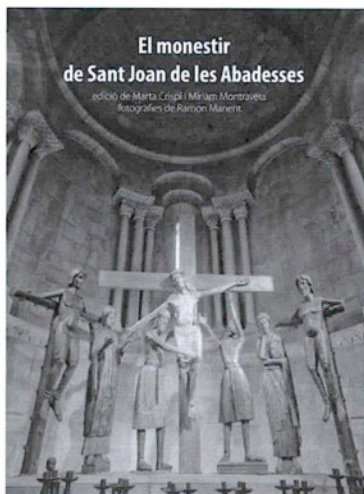


Sr. Carles Xarrié Sánchez al costat de la presidenta d'AAR, Dra. Francesca Español, i de la vocal de Publicacions de la nostra entitat Sra. Guadalupe Miras durant la presentació del volum XXII de *Lambard*.

Dilluns 16 d'abril de 2012

### Presentació del llibre *El monestir de Sant Joan de les Abadesses*

A la Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans es va presentar el llibre *El monestir de Sant Joan de les Abadesses*. El volum presenta un estudi exhaustiu de la història d'aquest monestir romànic des del segle IX fins al XX. L'obra ha estat realitzada per diversos professors universitaris i experts historiadors com Martí Aurell, catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Poitiers i director de la revista *Cahiers de Civilisation médiévale*, Marta Crispí i Míriam



Portada llibre Monestir de Sant Joan de les Abadesses.

Montraveta, investigadores i documentalistes d'art medieval, Francesc Miralpeix i Teresa Avellí, professors de la Universitat de Girona, Carles Puigferrat, medievalista, Francesc Xavier Mingorance, professor de la Universitat Pompeu Fabra i Francesc Fajula, professor de la Universitat de Barcelona i membre de la Junta del Monestir.

L'acte organitzat per Amics de l'Art Romànic i que va aplegar prop d'un centenar de persones, fou presentat per la seva presidenta i professora de la UB, Dra. Francesca Espanol, que va participar en la redacció del volum juntament amb altres membres de la Junta dels AAR com Antoni Pladevall, reputat medievalista i membre de l'IEC i Rosa M. Martín, reconeguda experta en teixits i indumentària i tècnica del Museu Tèxtil de Barcelona.

L'edició s'inscriu en les actuacions del pla de dinamització del producte turístic *Terra de Comtes i Abats* i és el fruit d'un conveni

de col·laboració signat entre el Monestir de Sant Joan de les Abadesses, el Consorci del Ripollès Desenvolupament i l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses. El llibre havia estat presentat en el mateix monestir de Sant Joan de les Abadesses el dissabte anterior, 14 d'abril.

### VIII. Premis Sant Jordi 2012 (LXXXI Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC)

L'Institut d'Estudis Catalans va lliurar, dijous 26 d'abril, els Premis Sant Jordi 2012, que integren el *LXXXI Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC. El Cartell d'aquesta edició el formaven trenta-sis premis i set borses d'estudi per un valor de cent cinquanta mil euros. El president de l'Institut, Salvador Giner, va ser l'encarregat d'obrir l'acte. Durant la cerimònia s'ha presentat, també, el *LXXXII Cartell de premis i borses d'estudi* de l'IEC. La nostra entitat va atorgar el Premi d'Amics de l'Art Romànic, instituït l'any 1993, en la seva 18a convocatòria. Es tracta d'un guardó ofert a un treball d'investigació, que en aquest torn, era per al període gòtic, per a estudiants universitaris i titulats des de l'1 de febrer de 2007. La dotació del premi és de nou-cents euros (900 €) a més del compromís de publicar el treball premiat en la revista *Lambard. Estudis d'art medieval*.

La ponència que va atorgar el premi estava integrada per la Dra. Francesca Español, el Dr. Joaquim Graupera i la Sra. Guadalupe Miras. El guanyador d'aquesta 18a edició va ser el Sr. Sebastià Sánchez Sauleda pel treball *El santuari del Tallat: les vicissituds d'un edifici del tardogòtic català*.



Guardonats del *LXXXI Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC.



Moment del lliurament del Premi.

## IX. Difusió en les xarxes socials

S'ha renovat la pàgina web de l'entitat i s'ha potenciat com una eina de comunicació entre els socis i la junta de l'entitat amb la intenció, també, de restar oberta a tothom. Puntualment s'informa dels actes programats i s'hi mostren les cròniques de les activitats ja realitzades. A part d'aquesta part més dinàmica hi ha una sèrie de pàgines fixes on s'informa sobre l'entitat (com fer-se soci, la composició de la Junta, estatuts, etc.) i d'aspectes relacionats amb enllaços a d'altres entitats i congressos al voltant de l'art i el patrimoni medieval català. En aquesta part també s'hi pot trobar un enllaç preferent amb el servei de publicacions de l'IEC.

La seva adreça és <http://aar-iec.blogspot.com.es/> i en aquest primer any de funcionament s'han produït un total de 23.759 visites.



Imatge pàgina web.



